

EUROPEISKA DATATILLSYNSMANNEN

Årsrapport

2 0 1 7

. . . .

Sammanfattning

Mer information om Europeiska datatillsynsmannen finns på webbplatsen <http://www.edps.europa.eu>

På webbplatsen kan du även teckna dig för en [prenumeration](#) på vårt nyhetsbrev.

Omslagsbilden illustrerar en databas. Var och en av de fyra delarna kan kopplas till Europeiska datatillsynsmannens arbete, datavärlden och dataskydd i allmänhet:

- Säkerhet och skydd som illustreras med dataceller och hänglås.
- Förhållandet mellan människor och den digitala världen som illustreras av personen.
- Den globala aspekten av dataskydd, datautbyte och vårt samband med den digitala världen.
- Data i allmänhet, som illustreras av den binära koden, det numeriska sättet att översätta allt som handlar om data.

Luxemburg: Europeiska unionens publikationsbyrå, 2018

© Foto: iStockphoto/EDPS och Europeiska unionen

© Europeiska unionen, 2018

Vidareutnyttjande tillåtet med angivande av källan.

PDF ISBN 978-92-9242-261-5 ISSN 1831-063X doi:10.2804/692663 QT-AB-18-001-SV-N

Årsrapport

2 0 1 7

Sammanfattning

EUROPEISKA DATATILLSYNSMANNEN

| Inledning

Nu är det endast några månader kvar till ett historiskt ögonblick för dataskydd i EU. Den nya allmänna dataskyddsförordningen (GDPR) träder i kraft den 25 maj 2018 och innebär en ny era för dataskydd som har utformats för den digitala tidsåldern.

Den allmänna dataskyddsförordningen är en viktig milstolpe för EU, dess lagstiftare och intressenter, men EU:s arbete med att garantera att dataskyddet blir digitalt är långt ifrån klart.

2017 var första året som majoriteten av världens befolkning hade tillgång till internet. I dag är teknikjättar världens sex högst värderade företag. Med deras enorma marknads- och informationsinflytande har de potential att nå rätt in i det innersta av våra privatliv.

Att vi hela tiden spåras på nätet skapar samtidigt en motreaktion. Det syns genom den ökade användningen av virtuella privata nätverk (VPN), kryptering och annonsblockerare. Dessutom pågår en debatt om att individer görs till måltavlor för manipulativa falska nyheter.

Mot den här bakgrunden är det viktigare än någonsin att EU tar fram ändamålsenlig lagstiftning om integritet och elektronisk kommunikation som ett komplement till dataskyddsförordningen samt säkerställer att den elektroniska kommunikationen mellan individer förblir säker och hemlig.

Det krävs dock ännu mer för att kunna hantera riskerna med monopolets makt på digitala marknader som präglas av kontinuerlig och dold spårning. En del av lösningen är ett närmare samarbete mellan tillsynsmyndigheter, men den etiska aspekten på beslutsfattandet bör även beaktas ur ett kulturellt perspektiv.

I takt med att individer i allt högre grad utsätts för olika typer av övervakning får tanken på att utveckla en digital etik allt större betydelse. Europeiska datatillsynsmannen har för avsikt att bli en ledande aktör på det här området. Med den internationella konferensen som vi står värd för i oktober 2018 hoppas vi kunna inspirera till en välbehövd debatt runt om i världen och över olika områden samt få oberoende dataskyddsmyndigheter att bli betrodda vägledare när det gäller ansvarsfull utveckling och användning av artificiell intelligens.

De frågor som har ställts i debatten om digital etik måste även föras in i dagens debatter om värdet av personuppgifter, bland annat konceptet med att betala med personuppgifter i enlighet med vad som nämns i förslaget till direktiv om digitalt innehåll. På rådets begäran kunde vi påverka debatten om förslaget genom publiceringen av vårt yttrande i mars 2017 och vi hoppas kunna fortsätta vara en trovärdig och inflytelserik partner i liknande frågor under de kommande åren.

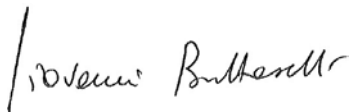
Det är också viktigt att slutföra och införa en omarbetad version av den nuvarande lagstiftningen om dataskydd vid EU:s institutioner och organ så snart som möjligt, för att EU ska kunna fortsätta vara en trovärdig och effektiv ledande aktör när det gäller skydd av den enskildes rättigheter.

Europeiska datatillsynsmannen har för avsikt att utöva den makt vi får genom den omarbetade förordningen på ett effektivt och ansvarsfullt sätt, så att EU:s institutioner och organ blir ett föredöme för övriga EU. Vi har lagt ner mycket arbete på att förbereda övriga EU-institutioner inför de nya bestämmelserna genom att öka medvetenheten kring nya principer såsom ansvarsskyldighet på högsta nivå. Vi har även utbildat EU-anställda inför övergången från förhandskontroller av personuppgiftsbehandling till konsekvensbedömning av dataskydd.

EU är samtidigt på väg att växa in i rollen som en ansvarstagande aktör som möjliggör utbyte av personuppgifter mellan polismakter inom Europa. Den rättsliga grunden för Europol förnyades med hänsyn till situationen efter Lissabonfördraget. Den innefattar bestämmelser för behandling av personuppgifter som kan möta framtida utmaningar.

Vi har snabbt anpassat oss till vårt nya ansvar för Europol. Vi är fast beslutna att detta organ ska bli ett föredöme genom att hitta den rätta balansen mellan säkerhet och integritet vid behandling av personuppgifter i samband med brottsbekämpning.

Den 25 maj 2018 rycker allt närmare och förberedelserna inför inrättandet av Europeiska dataskyddsstyrelsen är långt framskridna. Europeiska dataskyddsstyrelsen kommer ta över artikel 29-gruppens ansvarsområden med ett sekretariat till sin hjälp. Den kommer även utföra andra uppgifter för att se till att den allmänna dataskyddsförordningen tillämpas på samma sätt inom hela EU. I takt med att vi kommer in i en ny era när det gäller dataskydd kommer Europeiska datatillsynsmannen även fortsättningsvis sträva efter att föregå med gott exempel i den globala dialogen om dataskydd och integritet i den digitala tidsåldern.

Giovanni Buttarelli
Europeiska datatillsynsmannen

Wojciech Wiewiórowski
Biträdande datatillsynsman

| 2017 – En översikt

@EU_EDPS

#EDPS strategy envisions #EU as a whole not any single institution, becoming a beacon and leader in debates that are inspiring at global level

I [Europeiska datatillsynsmannens strategi för 2015–2019](#) presenterar vi vår vision av ett EU som föregår med gott exempel i den globala dialogen om dataskydd och integritet i den digitala tidsåldern. Strategin innehåller en utmanande och ambitiös agenda för innevarande mandatperiod, vilken syftar till att få till en internationell syn på dataskydd anpassad för den digitala tidsåldern.

2017 var vi halvvägs in i vår mandatperiod. Vår halvtidsöversyn av Europeiska datatillsynsmannens strategi ([se sidan 14](#)) visar att vi har gjort stora framsteg mot våra mål, men samtidigt återstår en hel del arbete för att vår vision ska kunna bli verklighet.

Dataskydd byggs in i och tillämpas i den digitala tekniken

Tekniken utvecklas snabbt och förändrar våra liv på ett sätt som vi aldrig hade kunnat förutspå. Även om det finns uppenbara fördelar med teknisk innovation, är det oerhört viktigt att vi även tittar på och hanterar den tekniska revolutionens inverkan på rätten till integritet och dataskydd. Dataskydd måste byggas in i och tillämpas i den digitala tekniken.

Den digitala miljön avgör hur vi lever våra liv, inte bara hur vi kommunicerar utan också hur företagen leds och hur stater tolkar sitt ansvar att verka i allmänhetens intresse och skydda individer. Mycket av den nya tekniken är beroende av att stora mängder personuppgifter samlas in och används. Den tekniska innovationen har gått fort fram, medan den institutionella världen har reagerat långsamt.

Vår uppgift som dataskyddsmyndighet är att få fram kreativa idéer och innovativa lösningar så att samhället kan dra nytta av den nya tekniken samtidigt som individens rättigheter bevaras. Detta innebär att gällande principer måste bli mer effektiva i praktiken och att de integreras i nya principer som är anpassade till den digitala tidsåldern och den datadrivna ekonomin.

I och med att den [allmänna dataskyddsförordningen](#) blir mer inriktad på tekniska åtgärder och lösningar, exempelvis [inbyggt dataskydd](#) och dataskydd som standard, och den kommande tillämpningen av liknande principer för EU:s institutioner och organ, blir det viktigare än någonsin för [dataskyddsmyndigheter](#), däribland Europeiska datatillsynsmannen, att utveckla sin tekniska kunskap och expertis. Det är inte endast dataskyddsmyndigheter som måste ha rätt kompetens. Alla som fattar beslut om hantering av personuppgifter måste ha en bättre förståelse för de möjligheter och risker som den tekniska utvecklingen medför.

Vårt arbete med nätverket [Internet Privacy Engineering Network \(Ipen\)](#), som Europeiska datatillsynsmannen bildade 2014, är ett bra exempel på detta. Principerna om inbyggt dataskydd och dataskydd som standard blir en juridisk skyldighet i och med den nya allmänna dataskyddsförordningen. Ipens mål är att överbrygga klyftan mellan den juridiska och den datatekniska synen på dataskydd och stödja utvecklingen av expertis inom metoder och verktyg som integrerar integritetskrav i nya tekniker.

2017 anordnade nätverket en workshop i Wien som belyste principer som kan ligga till grund för ett ökat skydd för personuppgifter när ny teknik utvecklas. Intresset för att integrera dataskydd och integritetskrav i ny teknik blir allt större utanför Europa. Ipen har därför i samarbete med Future of Privacy Forum (FPF), katolska universitetet i Leuven och Carnegie-Mellon University anordnat en [transatlantisk workshop](#). Seminariet handlade om forskning och den utveckling som krävs inom integritetsteknik, i synnerhet när det gäller inbyggt dataskydd och dataskydd som standard.

Utöver vårt arbete med Ipen har vi även satsat på att utveckla vår kunskap och expertis inom ny teknik. Den här kunskapen är avgörande för att dataskyddsvärlden ska kunna hitta lösningar på nya tekniska utmaningar och utvecklingar, och deras inverkan på dataskydd och integritet.

Vi har fortsatt att följa utvecklingen inom artificiell intelligens (AI) och robotteknik. Utöver det har vi granskat konsekvenserna för integriteten när det gäller uppkopplade glasögon, samverkande intelligenta transportsystem (C-ITS) och den potentiellt banbrytande användningen av artificiell intelligens och teknik för distribuerade liggare, exempelvis blockkedja, för utvecklingen inom finansteknikbranschen. Vi hoppas kunna presentera resultatet av det här arbetet under 2018.

Dataskydd är ingen isolerad fråga. Därför måste vi samarbeta med andra för att tillsammans hitta lösningar på de utmaningar som den digitala tidsåldern medför. Ipen är ett bra exempel på det här, likaså Europeiska datatillsynsmannens initiativ Digital Clearinghouse som lanserades 2016 för att främja samarbetet inom konsument- och dataskydd. Vi strävar efter att samarbeta med tillsynsorgan för att hantera frågor som rör koncentration av marknads- och informationsinflytande. Digital Clearinghouse, som höll sina första två möten under 2017, är en plats för dialog om lösningar på digitala utmaningar på ett sätt som innebär att individen behåller kontrollen över sina personuppgifter.

Genom en ny processuell utveckling fick vi under 2017 den första formella förfrågan om ett yttrande från rådet. Den gällde ett förslag från kommissionen om att utvidga konsumentskyddet till att omfatta digitalt innehåll till konsumenter, med fokus på den missriktade uppfattningen att innehåll tillhandahålls *i utbyte mot* personuppgifter. I vårt [yttrande](#) varnade vi för nya bestämmelser som innehåller lösningar där människor kan betala med sina personuppgifter på samma sätt som de gör med pengar. Grundläggande rättigheter såsom rätten till skydd av personuppgifter kan inte förminska till ett enkelt konsumentintresse, och personuppgifter kan inte anses utgöra en handelsvara.

Främja globala partnerskap

Den tekniska utvecklingen har revolutionerat vårt sätt att dela information. Men trots att enorma mängder uppgifter dagligen rör sig över internationella gränser stiftas lagarna om skydd av personuppgifter på regional eller nationell nivå. Program baserade på massövervakning av personuppgifter avslöjades under 2013 och belyste problemet på ett tydligt sätt, men dataskyddsaktörer har faktiskt diskuterat den internationella dimensionen av dataskydd under många år.

Europeiska datatillsynsmannens strategi visar vikten av att diskussionerna omsätts till handling. Vi måste skapa en global, digital standard för dataskydd och integritet, som har fokus på individen och dennes rättigheter och friheter, liksom på dennes personliga identitet och säkerhet. Europa måste ta en ledande position och föregå med gott exempel när det gäller respekten för grundläggande rättigheter.

Under 2017 gjorde vi betydande framsteg på det här området. Vårt att nämna är framför allt vårt arbete med att utveckla en etisk aspekt på dataskydd. Under hela 2017 har [rådgivande gruppen för etiska frågor](#), som inrättades i början av 2016, fortsatt arbeta för att bidra till den bredare internationella debatt om den digitala miljön och dess etiska konsekvenser som vi har medverkat till. Våra insatser kommer att kulminera under 2018 genom den [internationella konferensen för dataskyddsmyndigheter](#) (ICDPPC), som äger rum i Bryssel i oktober 2018. Som medorganisatör av konferensen har vi valt att ha digital etik som tema för den offentliga sessionen. Vi hoppas kunna leda en öppen dialog mellan individer och experter från en rad olika områden.

Vårt arbete med att utveckla globala standarder för dataskydd omfattar dock mer än etiska frågor. Vid förhandlingar om internationella avtal är vi övertygade

om att EU måste använda avtalen för att stärka EU-medborgarnas rättigheter genom att se till att de inte äventyrar befintliga dataskyddsnivåer i EU-lagstiftningen. Detta är särskilt viktigt i handelsavtal. Dataflöden har traditionellt sett inte betraktats som en handelsfråga. Den senaste tidens uppmaningar att införliva lagstiftning om dataflöden i handelsavtal fick emellertid Europeiska datatillsynsmannen Giovanni Buttarelli att skriva ett [blogginlägg](#) i december 2017. Han påminde om Europeiska datatillsynsmannens etablerade hållning att dataskydd inte är ett hinder för internationellt samarbete och att dataflöden fullt ut och uttryckligen ska hållas utanför räckvidden för EU:s handelsavtal.

I september 2017 deltog vi även i den första gemensamma granskningen av skölden för skydd av privatlivet ("Privacy Shield") i EU och USA. Syftet var att bedöma genomförandet av överenskommelsen som ska främja dataöverföring från EU till USA och säkerställa att det inte inverkar menligt på individens grundläggande rättigheter. Resultatet var allt annat än tillfredsställande. Tillsammans med våra kollegor inom [artikel 29-gruppen](#) kommer vi att göra en uppföljning under 2018 och vidta lämpliga åtgärder om ingenting görs för att lösa de problem som vi lyfte fram.

Genom att EU talar med en röst på den internationella arenan ökar möjligheten att påverka och trovärdigheten för den europeiska hållningen när det gäller dataskydd. Av den här anledningen är det viktigt att fortsätta samarbeta med våra kollegor vid de nationella dataskyddsmyndigheterna, oavsett om det sker genom att möta de stora utmaningarna för dataskydd, som ett led i vårt arbete med att få till stånd en effektivt samordnad tillsyn eller genom att gemensamt förbereda en ny rättslig ram.

Inleda ett nytt kapitel på området för dataskydd

EU:s dataskyddsbestämmelser har länge ansetts utgöra en referenspunkt för många länder världen över. För att det ska fortsätta vara så måste bestämmelserna ses över så att de ger ett adekvat skydd i den digitala tidsåldern. Reformen får visserligen inte dämpa takten för innovationer, men ska samtidigt säkerställa att EU-medborgarnas grundläggande rättigheter garanteras. Dessutom måste tilltron till det digitala samhället återupprättas i och med att det har minskat till följd av avslöjanden om hemlig och oproportionerlig övervakning.

Den 4 maj 2016 offentliggjordes den allmänna dataskyddsförordningen i *Europeiska unionens*

officiella tidning. Den innebar ett viktigt steg mot dessa mål, men samtidigt återstår mycket arbete innan EU:s nya ramverk för dataskydd är färdigt.

I Europeiska datatillsynsmannens strategi åtar vi oss att vara en proaktiv partner i samtal mellan Europeiska kommissionen, Europaparlamentet och rådet om ett reformpaket för dataskydd. Detta har vi gjort genom diskussioner om den allmänna dataskyddsförordningen. Vi har också antagit en liknande position i de pågående förhandlingarna om översynen av [förordning \(EG\) nr 45/2001](#) som innehåller bestämmelser för dataskydd vid EU:s institutioner och organ, och i reformen av förordningen om integritet och elektronisk kommunikation.

2017 offentliggjorde vi yttranden om förslag till båda förordningarna, där vi betonade vikten av att de är förenliga med den allmänna dataskyddsförordningen. Samtalen om [översynen av förordning \(EG\) nr 45/2001](#) övergick i en trepartsdialog i november 2017. Vi [fortsatte att verka för](#) att en överenskommelse skulle nås så snart som möjligt, i linje med lagstiftarens åtagande om att bestämmelserna ska vara tillämpliga samma dag som den allmänna dataskyddsförordningen träder i kraft. Detta är viktigt för att EU-institutionerna ska kunna föregå med gott exempel i tillämpningen av de nya dataskyddsbestämmelserna.

Vi har arbetat hårt med att förbereda EU-institutionerna inför de nya bestämmelserna. Vi har framför allt informerat om principen om [ansvarsskyldighet](#), som innebär att de inte bara ska följa de nya bestämmelserna, utan även visa hur de följer dem. Vi har arbetat i nära samarbete med [dataskyddsombuden](#) vid EU-institutionerna och hjälpt dem i deras förberedelser. Vi har också samarbetat med chefer och annan EU-personal som påverkas av den nya lagstiftningen.

I vårt [yttrande](#) om integritet och elektronisk kommunikation skriver vi att vi vill se smartare, tydligare och starkare bestämmelser. Vi redogör även för de främsta orosmomenten. Framstegen med den här lagstiftningen har skett i långsam takt, men vi gläds åt att Europaparlamentets betänkande om integritet och elektronisk kommunikation, som kommer att användas i trepartsförhandlingarna med kommissionen och rådet, bygger på våra [rekommendationer](#). Vi fortsätter att följa utvecklingen kring förordningen om integritet och elektronisk kommunikation under 2018 och hoppas på en överenskommelse så snart som möjligt.

2017 lade vi också ner mycket kraft på förberedelser inför den allmänna dataskyddsförordningen. Vi har bland annat samarbetat med våra kollegor inom

artikel 29-gruppen, dels för att ta fram riktlinjer för de viktigaste bestämmelserna i den allmänna dataskyddsförordningen, dels för att inrätta Europeiska dataskyddsstyrelsen, där Europeiska datatillsynsmannen ska tillhandahålla ett sekretariat. Europeiska dataskyddsstyrelsen kommer att ta över ansvarsområdena från artikel 29-gruppen men också utföra andra uppgifter för att säkerställa att den allmänna dataskyddsförordningen tillämpas konsekvent inom EU. Under 2017 gjorde vi stora framsteg med förberedelserna inför det här nya ansvarsområdet. Vi har tagit fram en logotyp och en webbplats samt inrättat en särskild avdelning för Europeiska dataskyddsstyrelsen i Europeiska datatillsynsmannens ramverk. Information har samlats in och analyserats för att fastställa de behov som Europeiska dataskyddsstyrelsens sekretariat och de nationella dataskyddsmyndigheterna har när det gäller nya samarbetsformer och förfaranden för enhetlig tillämpning av förordningen. Även de tekniska alternativen har analyserats. Utifrån resultaten fattades under 2017 beslut om den tekniska plattformen och implementeringsarbetet påbörjades. Förberedelserna fortsätter under första halvåret 2018 så att styrelsen kan börja arbeta i maj 2018.

Utöver förberedelser inför den nya lagstiftningen fastställer Europeiska datatillsynsmannens strategi att vi ska verka för ansvarstagande och välgrundade politiska beslut. Under 2017 var vårt arbete mer omfattande än tidigare år under innevarande mandatperiod. Vi lämnade fler yttranden om EU-förslag som handlade om dataskydd och konsekvenser för integriteten, och vi gav även praktisk rådgivning åt beslutsfattare genom publiceringen av ett [yttrande med rekommendationer kring konceptet nödvändighet](#). Två av våra yttranden hade dessutom begärts direkt av rådet, vilket aldrig har hänt tidigare. Båda exemplen visar att våra råd till EU-institutionerna håller hög kvalitet och har ett stort värde, och att vårt samarbete med framför allt rådet har förbättrats.

I vår tillsynsroll fick vi under 2017 ett nytt ansvarsområde: tillsyn av Europol. En av de största utmaningarna med den nya rollen är att se till att Europol hittar en god balans mellan säkerhet och integritet vid hantering av personuppgifter för brottsbekämpning. Vi har ansträngt oss för att inrätta effektiva arbetsrelationer med våra kollegor på Europol – ett arbete som i slutet av 2017 ledde till att en inspektion av deras personuppgiftsbehandling gav goda resultat. Vi ser fram emot att bygga vidare på det här arbetet under 2018 och hoppas att Europol kan bli ett exempel som andra kan följa genom att verka för en mogen syn på säkerhet och integritet.

Intern administration

För att nå våra mål måste vi se till att vår egen interna administration och våra rutiner för dataskydd håller en fullgod och effektiv nivå. Detta är särskilt viktigt med tanke på den administrativa funktion som vi kommer att tillhandahålla för Europeiska dataskyddsstyrelsen.

Under 2017 fortsatte vi vårt arbete med att se till att Europeiska dataskyddsstyrelsen får de personalresurser och finansiella resurser som behövs för att den ska kunna utföra sitt uppdrag. Det innefattar att inrätta en särskild avdelning för Europeiska

dataskyddsstyrelsen i ramverket och en ambitiös rekryteringsplan för första halvåret 2018. Genom att internt tillämpa den mall för bedömning av ansvarsskyldighet vi utvecklat har vi infört dataskydd i praktiken. Det gör att även vi är redo inför den nya förordningen och blir en förebild som andra kan följa.

Vi har även infört nya verktyg och policyer, exempelvis ett HR-planeringsverktyg och policyer för lika möjligheter och mångfald. Dessa har tagits fram med målet att arbetsmiljön vid Europeiska datatillsynsmannen ska vara fortsatt effektiv och tilltalande.

Att förmedla vårt budskap

I takt med att vår roll och våra ansvarsområden fortsätter att växa blir det viktigare än någonsin att kunna berätta om vårt arbete så öppet och effektivt som möjligt.

I mars 2017 lanserade vi vår nya [webbplats](#) i detta syfte. Kort tid efter fick vårt [nyhetsbrev](#) ny design. Det satte punkt för omarbetningen av Europeiska datatillsynsmannens varumärke och grafiska profil inför en ny era. Arbetet pågår med att skapa nya webbplatser för Europeiska dataskyddsstyrelsen och den internationella konferensen 2018. Båda projekten ska vara färdiga under 2018.

@EU_EDPS

New #EDPS website is now live at <http://www.edps.europa.eu> - Discover all new features & give us your feedback! Video: <https://t.co/847R3LqVTY>

Vi har dessutom fortsatt vårt arbete med att nå ut bredare, inte bara genom sociala medier och pressaktiviteter, utan även genom studiebesök och evenemang.

I och med att tidsfristerna för Europeiska dataskyddsstyrelsen och 2018 års internationella konferens närmar sig, och att Europeiska datatillsynsmannens roll och globala närvaro fortsätter att växa, räknar vi med ännu ett intensivt år 2018.

Nyckeltal 2017

Nyckeltalen är anpassade till de strategiska målen och handlingsplanen i strategin för 2015–2019. De hjälper oss att övervaka resultaten av vårt arbete och vid behov anpassa det för att förbättra det och vår resursanvändning.

Resultat-tabellen för nyckeltal nedan innehåller en kortfattad beskrivning av varje nyckeltal och resultaten per den 31 december 2017. I de flesta fall mäts resultatet mot de ursprungliga målen.

Resultaten visar att genomförandet av de relevanta strategiska målen går enligt plan, då majoriteten av alla nyckeltal antingen uppnådde eller överträffade sina mål. Därför behövs inga korrigerande åtgärder.

Förtydliganden kring uppföljningen av resultatet för tre nyckeltal:

- Nyckeltal 4 bedömer konsekvensen av valda yttranden från Europeiska datatillsynsmannen. Det här nyckeltalet kunde inte bedömas som planerat på grund av att lagstiftningsförfarandet är försenat. Därför har det inte gått att utföra arbetet som planerat när det gäller de två utvalda yttrandena för 2017 (direktivet om digitalt innehåll och översynen av förordning (EG) nr 45/2001). Det här nyckeltalet ses över mot bakgrund av att det är starkt beroende av faktorer bortom Europeiska datatillsynsmannens kontroll, såsom händelser och förseningar i lagstiftningsförfarandet.
- Nyckeltal 7 är ett sammansatt nyckeltal som visar antalet besökare på webbplatsen och följare på Twitter. Det här nyckeltalet gav blandade resultat. Antalet följare på Twitter översteg kraftigt målet, medan antalet besökare på Europeiska datatillsynsmannens webbplats understeg det uppsatta målet. Den främsta anledningen är att uppgifterna för antalet besökare på webbplatsen 2017 endast tar hänsyn till antalet besökare sedan lanseringen av den nya webbplatsen i mars 2017. Vi har fått mycket positiv feedback på den nya webbplatsen. Detta i kombination med ett tillräckligt stort antal besökare gör att vi drar slutsatsen att den är ett värdefullt digitalt verktyg för de som är intresserade av vårt arbete och av dataskydd generellt.
- Nyckeltal 8, om personalens tillfredsställelsegrad, bedömdes inte under 2017 eftersom det är kopplat till vår medarbetarundersökning som vi gör vartannat år, nästa gång 2018.

NYCKELTAL		RESULTAT PER 31 DECEMBER 2017	MÅL 2017
Mål 1 – Dataskydd byggs in i och tillämpas i den digitala tekniken			
Nyckeltal 1	Antal initiativ för att främja teknik som förbättrar integriteten och dataskyddet som Europeiska datatillsynsmannen har anordnat på egen hand eller i samarbete med andra	9	9
Nyckeltal 2	Antal åtgärder för att främja tvärvetenskapliga politiska lösningar (såväl interna som externa)	8	8
Mål 2 – Främja globala partnerskap			
Nyckeltal 3	Antal ärenden som behandlats på internationell nivå (artikel 29-gruppen, Europarådet, OECD, Gpen, internationella konferenser) där Europeiska datatillsynsmannen har lämnat ett betydande skriftligt bidrag	31	10
Mål 3 – Inleda ett nytt kapitel för dataskydd inom EU			
Nyckeltal 4	Konsekvensbedömning av Europeiska datatillsynsmannens yttranden	<i>Ej tillämpligt för 2017</i>	
Nyckeltal 5	Grad av tillfredsställelse hos dataskyddsombud, dataskyddssamordnare och personuppgiftsansvariga vad gäller samarbetet med Europeiska datatillsynsmannen och i fråga om vägledning, inbegripet de registrerades tillfredsställelse med utbildning	92,3 %	60 %
Nyckeltal 6	Genomförandegraden för ärenden i Europeiska datatillsynsmannens prioritetslista (enligt löpande uppdateringar) i form av informella kommentarer och formella yttranden	100 %	90 %
Utvecklingsfaktorer – Kommunikation och resurshantering			
Nyckeltal 7 (sammansatt nyckeltal)	Antal besök på Europeiska datatillsynsmannens webbplats Antal följare av Europeiska datatillsynsmannen på Twitter	181 805 9 407	2015 som riktmärke + 10 % (195 715 besökare på webbplatsen och 3 631 följare på Twitter)
Nyckeltal 8	Personalens tillfredsställelsegrad	<i>Ej tillämpligt för 2017</i>	

| Huvudmål 2018

Följande huvudmål har valts ut för 2018 inom ramen för den övergripande [strategin för 2015–2019](#). Resultaten kommer att presenteras i årsrapporten för 2018.

Förbereda inför starten av Europeiska dataskyddsstyrelsen

I enlighet med den allmänna dataskyddsförordningen kommer [artikel 29-gruppen](#) att ersättas av Europeiska dataskyddsstyrelsen i maj 2018. Våra förberedelser fortsätter därför under första halvåret 2018 så att Europeiska dataskyddsstyrelsens sekretariat är redo att starta sitt arbete samma dag som den allmänna dataskyddsförordningen börjar tillämpas. Vi ska också se till att lämpliga övergångs-rutiner finns på plats för ett smidigt överlämnande. Arbetet kommer bland annat att omfatta att se till att vi har tillräckliga personalresurser och finansiella resurser samt att vi har tagit fram lämpliga arbetsmetoder. Vi fortsätter även arbetet med Europeiska dataskyddsstyrelsens it-system och webbplats. Vi fortsätter vårt nära samarbete med artikel 29-gruppen, både med förberedelserna för Europeiska dataskyddsstyrelsen och med framtagningen av riktlinjer för genomförandet av den allmänna dataskyddsförordningen.

Slutföra EU:s ramverk för dataskydd

I januari 2017 utfärdade kommissionen förslag om en ny förordning om dataskydd i EU:s institutioner och organ, som ska ersätta [nuvarande bestämmelser](#) såsom de fastställts i förordning (EG) nr 45/2001, samt en ny förordning om integritet och elektronisk kommunikation. I slutet av 2017 pågick trepartsförhandlingar mellan Europaparlamentet, kommissionen och rådet om översynen av förordning (EG) nr 45/2001 samtidigt som arbetet med förordningen om integritet och elektronisk kommunikation fortsatte inom rådet.

Under 2018 fortsätter vi att aktivt följa de pågående förhandlingarna och lämna riktade bidrag där så är lämpligt. Vårt mål är att båda förordningarna ska överensstamma med principerna i den allmänna dataskyddsförordningen i så stor utsträckning som möjligt och att de kan börja tillämpas med minsta möjliga dröjsmål.

Förbereda för översynen av förordningen för EU:s institutioner

Den omarbetade versionen av förordning (EG) nr 45/2001 kommer att definiera vår roll och våra befogenheter som tillsynsmyndighet och fastställa de regler som vi ska genomdriva i EU:s institutioner och organ. Vi kommer att fortsätta satsa avsevärda resurser för att se till att reglerna tillämpas på ett effektivt sätt. Vi kommer att uppdatera våra interna rutiner i enlighet med den nya förordningen och hjälpa EU:s institutioner och organ att genomföra de nya reglerna. Vårt mål är att EU-institutionerna ska kunna föregå med gott exempel i tillämpningen av EU:s nya dataskyddspaket.

Effektiv tillsyn över Europa

En [ny rättslig ram för dataskydd](#) för Europol trädde i kraft den 1 maj 2017, enligt vilken Europeiska datatillsynsmannen tar över tillsynsansvaret för behandlingen av personuppgifter vid Europol. I vår nya roll utför vi tillsynsuppgifter, inklusive klagomåls-hantering, rådfrågningar, hantering av förfrågningar om information, utredningar och inspektioner. Vi bistår även sekretariatet och samarbetar med nationella tillsynsmyndigheter inom samarbetsnämnden. Under 2018 fortsätter vi arbetet med att införa ett ramverk för effektiv tillsyn utifrån framgångar och lärdomar av tillsynen under våra åtta första månader. Vi satsar också på att få till en hög skyddsnivå för individer med särskilt fokus på principen om [ansvarsskyldighet](#). En av våra viktigaste utmaningar är att se till att Europol hittar en god balans mellan säkerhet och integritet vid hantering av personuppgifter för brottsbekämpning.

Utveckla vår expertis inom it-säkerhet

Vi kommer att fortsätta utveckla vårt tillvägagångssätt för inspektioner genom att fokusera på tekniska aspekter, särskilt de som rör EU:s [stora it-system](#) samt inom säkerhet och brottsbekämpning, såsom Europol. Vi kommer även att använda Europeiska datatillsynsmannens laboratorium för att utföra fjärrinspektioner av webbplatser och mobilapplikationer som drivs av EU-institutioner. Vidare ska vi fortsätta främja samtal mellan tekniska och juridiska experter om koncept och metoder för att förverkliga [inbyggd dataskydd](#) och dataskydd som standard samt uppmuntra utvecklingen

av nya metoder för hantering av personuppgifter i de organisationer som vi utövar tillsyn över.

Fullborda säkerhetsunionen

Under 2018 har vi för avsikt att utfärda yttranden om tre kommande förslag från kommissionen om EU:s gränser och säkerhet. Bland dessa finns yttranden om driftskompatibilitet mellan EU:s it-system, brottsbekämpande myndigheters tillgång till elektroniska bevis över gränserna samt brottsbekämpande myndigheters gränsöverskridande tillgång till och användning av finansiella uppgifter. Vi kommer också att noggrant följa utvecklingen avseende lagring av kommunikationsuppgifter.

Vägledning om teknik och dataskydd

Under 2016 utfärdade vi riktlinjer om skydd av personuppgifter i [webbtjänster](#) och [mobilappar](#). Under 2018 kommer vi att utfärda riktlinjer om it-styrning och it-förvaltning och om molntjänster. Vi använder vår tekniska expertis för att Europeiska datatillsynsmannen ska kunna utföra rollen som rådgivare och tillsynsman, och strävar efter att göra vårt arbete på området ännu mer synligt genom att se över och ge vägledning och politiska råd i specifika tekniker eller metoder, särskilt när det gäller säkerhet.

Underlätta bedömningen av nödvändighet och proportionalitet

Under 2017 publicerade vi ett [yttrande med rekommendationer kring konceptet nödvändighet](#) som ger beslutsfattare praktisk vägledning om hur dataskyddsprincipen om nödvändighet ska tillämpas. Under 2018 planerar vi att ta fram ett bakgrundsdokument om proportionalitetsprincipen i EU:s dataskyddslagstiftning som ett led i vårt arbete med att främja ansvarsfulla och välgrundade politiska beslut inom EU:s institutioner.

Dataskydd byggs in i och tillämpas i den digitala tekniken

Genom artikel 25 i den allmänna dataskyddsförordningen blir inbyggt dataskydd och dataskydd som standard obligatoriska krav. Vi har för avsikt att höja medvetenheten om vikten av att tillämpa de här principerna genom ett yttrande i början av 2018. Vi vill dessutom uppmuntra utvecklare av appar att införa integritetsfrämjande teknik i nya appar. Vi planerar

därför att införa en utmärkelse för integritetsvänliga appar inom mobil hälsa (e-hälsa).

Vi kommer även samarbeta med nätverket Ipen, ([Internet Privacy Engineering Network](#)), för att lyfta fram integritetsteknik. Ipens arbete är oerhört viktigt för en effektiv tillämpning av inbyggt dataskydd och dataskydd som standard. Nätverket för samman experter på teknik, juridik och integritet för att främja integritetsvänlig och integritetsmedveten teknik. Ipens samarbete bygger på framgångsrika workshoppar med företrädare för forskningsvärlden, industrin och civilsamhället, och kommer att intensifieras under 2018.

Ipen fortsätter att noggrant följa den tekniska utveckling som med stor sannolikhet kommer att påverka dataskydd och integritet. Nätverket kommer att sprida sina resultat genom forskningsrapporter och politiska rekommendationer för att informera en bredare målgrupp av intressenter inom integritet, it och teknik.

Utveckla Digital Clearinghouse

Under 2017 startade vi Digital Clearinghouse. Detta projekt kommer att föra samman konkurrens-, konsument- och dataskyddsorgan som är villiga att dela information och diskutera hur regler som främjar individens intressen i den digitala världen ska genomdrivas. Fler möten med Digital Clearinghouse planeras under 2018, där vi kommer att titta på hur vi kan utveckla arbetet som vi påbörjade 2017 och möjligheten att utvidga arbetet till att även innefatta frågor som rör orättvis prisdiskriminering och mellanhanders förpliktelser.

Individuella budskap för icke-kommersiella ändamål

Under 2018 planerar vi att utfärda ett yttrande om individuella budskap till väljare, manipulering på nätet och personuppgifter. Yttrandet kommer även att ta upp användningen av stordata i politiska kampanjer. Det kommer att fungera som hjälp för att fastställa dataskyddsrelaterade utmaningar med riktade individuella budskap genom användning av personanpassat innehåll, däribland falska nyheter, för att påverka väljarnas beteende.

Integrera en etisk dimension i dataskyddsmyndigheters dagliga arbete

Det arbete som har utförts av Europeiska datatillsynsmannen och [den rådgivande gruppen för](#)

etiska frågor under innevarande mandatperiod har ökat medvetenheten om digital etik bland de som arbetar med dataskyddsfrågor. Nu är det viktigt att vi börjar föra in etiska insikter i det dagliga arbetet som oberoende tillsynsmyndighet och rådgivare, och att vi samarbetar med kollegor vid andra **dataskyddsmyndigheter** så att de gör samma sak. Vi arbetar därför för att den **internationella konferensen för dataskyddsmyndigheter** (ICDPPC), som kommer anordnas av Europeiska datatillsynsmannen och den bulgariska dataskyddsmyndigheten i Bryssel i oktober 2018, ska bli ett utmärkt forum där samarbetet kan utvecklas och stärkas på internationell nivå.

Förbereda den internationella konferensen

Den rådgivande gruppen för etiska frågor kommer att slutföra sitt arbete under 2018 genom en rapport med en redogörelse av gruppens överläggningar. Rapporten blir ett värdefullt bidrag till diskussionerna vid den internationella konferensen 2018. Under 2018 fortsätter vi förberedelserna inför den internationella konferensen, både när det gäller logistik och innehållet i programmet. Vårt mål är att främja dialogen mellan ett brett spektrum av grupper och individer från en rad olika områden i frågor som rör digital etik.

Halvtidsöversyn av strategin

För att se till att vårt arbete går enligt plan åtog vi oss att genomföra en halvtidsöversyn av [Europeiska datatillsynsmannens strategi](#) i samråd med våra intressenter. Resultatet av översynen presenteras i årsrapporten för 2017.

Översynen gjordes av en extern konsult som intervjuade 15 interna och externa intressenter under september och oktober 2017 utifrån ett frågeformulär (se sidan 16). Bland de externa intressenterna fanns företrädare för europeiska nationella [dataskyddsmyndigheter](#), personer som arbetar som [dataskyddsbud](#), företrädare för EU-institutioner som arbetar med politisk kontroll och datakontroll, personer som arbetar med teknik samt företrädare för icke-statliga organisationer som hanterar personuppgifter och bevarande av mänskliga rättigheter. Den 30 november 2017, under en endagskonferens med Europeiska datatillsynsmannens ledning, redogjorde konsulten för återkopplingen. Våra diskussioner resulterade i sammanfattningarna nedan.

Utvärdering av resultatet

Den metod som har valts för Europeiska datatillsynsmannens strategi ansågs mycket lyckad. En extern intressent kommenterade att *de nya tillsynsmännen har med stor framgång tagit över stafettpipen från det tidigare teamet*. Den nya tillsynsorganisationen har genomfört en omfattande förändring av organisationens vision, uppdrag och strategi för att få en internationell ledande position och synlighet.

De tillfrågade uppskattade Europeiska datatillsynsmannens konstruktiva, pragmatiska och kundorienterade hållning. Externa intressenter ansåg att Europeiska datatillsynsmannen bör fortsätta göra det organisationen gör bra: rådgivning, expertanalyser och samarbete med EU-institutionerna, samtidigt som organisationen ska se till att den inte uppfattas som *en bromskloss*. Strategin hjälper Europeiska datatillsynsmannen under övergången från ett kunskapscentrum för studier och rättslig analys till ett *internationellt nav* för dataskyddsfrågor.

Översynen visade att vi inte behöver göra några grundläggande förändringar av det uppdrag eller de strategiska mål som fastställs i strategin. Alla mål är fortfarande relevanta. Inga betydande eller oväntade förändringar har skett inom dataskydd sedan strategin

publicerades i början av 2015. Organisationen befinner sig där vi har tänkt oss i det här skedet av mandatperioden. Vi har också kunnat förutse ett antal utvecklingar, såsom det ökade intresset för etiska aspekter av behandlingen av personuppgifter och vissa beslut som har fattas av Europeiska unionens domstol.

Säkerställa en effektiv metod för andra hälften av vår mandatperiod

Vi har beslutat att göra vissa begränsade justeringar av strategin för att ta hänsyn till effekterna av externa faktorer som inte kunde förutses 2015, exempelvis brexit, den nya administrationen i USA och terrorattacker.

Vi har också insett att vi kan ha underskattat arbetsbelastningen för vissa uppgifter såsom tillsynen av Europol och inrättandet av den nya Europeiska dataskyddsstyrelsen. Även om samarbetet med våra intressenter generellt sett ansågs vara tillfredsställande, uttryckte några av de intervjuade oro inför framtida relationer med Europeiska dataskyddsstyrelsen och vikten av att Europeiska datatillsynsmannen kan utöva tillsyn över alla EU-organ, även inom områden som rättsliga och inrikes frågor.

Några interna intressenter ansåg att kopplingen mellan den fastställda strategin och hur strategin verkställs i praktiken inte är tillräckligt tydlig. Det sätt som Europeiska datatillsynsmannen interagerar med yttvärlden har förändrats markant, samtidigt har inte institutionens interna arbetssätt förändrats så mycket. Det kan därför behövas några smärre organisatoriska förändringar så att organisationen fungerar så bra som möjligt under slutet av mandatperioden. Det är särskilt viktigt att förbättra den interna kommunikationen mellan Europeiska datatillsynsmannen och biträdande datatillsynsman och den övriga organisationen, samt att prioritera arbetsuppgifter bättre. På begäran av Europeiska datatillsynsmannen och biträdande datatillsynsman kommer tjänstgörande direktör vid Europeiska datatillsynsmannen att inleda samtal med chefer och personalkommittén samt lämna en handlingsplan till styrelsen. Planen kommer att innehålla smartare arbetssätt, ökad delegering av arbetsuppgifter och ytterligare åtgärder för att bättre kunna hantera Europeiska datatillsynsmannens arbetsbelastning.

Såväl externa som interna intressenter ansåg att organisationen är kraftigt underbemannad, både till antal medarbetare och inom vissa expertområden. Institutionen beskrevs som *alldeles för liten* för att klara sina ansvarsområden och en ständigt växande arbetsbelastning. Tjänstgörande direktör ska inleda strategiska samtal med cheferna om hur resurserna kan öka på medellång sikt. Vi måste också se till att vi är mycket selektiva när det gäller nya utmaningar, samtidigt som vi fortsätter att utbilda befintlig personal så att de kan bredda sin expertis. Europeiska datatillsynsmannen kan också dra nytta av att få tillgång till rådgivande organ med kompetens inom strategiskt viktiga områden.

Dataskydd är en fråga som får allt större betydelse inom många områden, exempelvis konsumentskydd och konkurrenslagstiftning. Experter på de här områdena arbetar för att få fram en samstämmig hållning när det gäller dataskydd. Eller som en intressent påpekade: vi behöver inte akademisk kompetens från Europeiska datatillsynsmannen – vi behöver praktisk expertrådgivning om våra verkliga behov. Vi måste därför gå bortom det traditionella rättsliga perspektivet och snabbt utveckla vår expertis inom ny teknik och dess konsekvenser, men också om staters verksamhet inom områden som

brottsbekämpning, underrättelsetjänst, förundersökningar och affärsmetoder.

Europeiska datatillsynsmannen har ett bra utgångsläge för att kunna påverka dataskyddspolitiken i Europa. Emellertid kunde inte ens våra mest optimistiska prognoser förutspå den enorma intresseökningen för dataskydd från länder utanför Europas gränser. Många uppfattar den allmänna dataskyddsförordningen, som börjar tillämpas i maj 2018, som en global standard. Ansvaret för att anordna den internationella konferensen för dataskyddsmyndigheter 2018 speglar också EU:s position som internationell ledare på området. Mot den här bakgrunden kan det vara lämpligt att se över delar av strategin för att de bättre ska spegla den internationella miljö som vi själva är en del av.

Under ledningsdagen tydliggjorde Europeiska datatillsynsmannens ledning att institutionen även fortsättningsvis kommer att vara en inflytelserik röst inom dataskyddsfrågor världen över, inklusive i Europa, under mandatperioden ut. Vår verksamhet under de senaste åren har skapat betydande förväntningar som vi måste uppfylla. Europeiska datatillsynsmannen går in i andra hälften av mandatperioden med förnyad energi, och vi ser särskilt fram emot den internationella konferensen för dataskyddsmyndigheter som vi är med och organiserar i oktober 2018.

Intervjufrågor

Med tanke på de förändringar och störningar som dagens allt snabbare förändringstakt har medfört, hur har dataskyddet utvecklats under de senaste tre åren?

Anser du att det finns några faktorer som var okända för två eller tre år sedan och som kräver att Europeiska datatillsynsmannens uppdrag eller mål justeras inför andra hälften av innevarande mandatperiod (2018–2019)?

Har Europeiska datatillsynsmannen generellt sett lyckats förändra sin verksamhet för att hålla jämna steg med utvecklingen? Hur anser du att Europeiska datatillsynsmannen lyckas med sin roll med den nya uppsättningen tillsynsmän?

Världen domineras allt mer av stordata, tekniska innovationer, nya spelregler för befintliga organisationer, nya aktörer och brytpunkter för agerandet bland olika aktörer: medborgare, intressenter, cyberbrottslingar, terrorister. Vilka grundläggande utmaningar ser du för dataskydd och integritet såväl som för grundläggande rättigheter och som för Europeiska datatillsynsmannen som institution på kort och medellång sikt? Hur väl rustat står Europeiska datatillsynsmannen för att hantera dessa utmaningar? Vad gör Europeiska datatillsynsmannen bra och vad måste förändras?

I en era av digitala förändringar och störningar, vilken roll spelar Europeiska datatillsynsmannen i Europa och i världen, och hur kan Europeiska datatillsynsmannen bäst samarbeta med andra aktörer på området för att kunna genomföra institutionens vision, uppdrag och mål?

Har du andra förslag eller rekommendationer till Europeiska datatillsynsmannen?

Ytterligare frågor till interna intressenter:

- Hur kan Europeiska datatillsynsmannen få en ledande position inom EU och i världen?
- Vad måste vi göra för att Europeiska datatillsynsmannen ska bli en av de främsta vinnarna i dagens snabbt föränderliga värld?

Kontakta EU

Besök

Det finns hundratals Europa direkt-kontor i hela EU. Hitta ditt närmaste kontor på https://europa.eu/european-union/contact_sv.

Telefon eller mejl

Tjänsten Europa direkt svarar på dina frågor om EU. Kontakta tjänsten på något av följande sätt:

- Ring det avgiftsfria telefonnumret 00 800 6 7 8 9 10 11 (en del operatörer kan ta betalt för samtalet).
- Ring telefonnumret +32 22999696.
- Mejla via webbplatsen (https://europa.eu/european-union/contact_sv).

EU-information

På nätet

På webbplatsen Europa finns det information om EU på alla officiella EU-språk (https://europa.eu/european-union/index_sv).

EU-publikationer

Ladda ned eller beställ både gratis och avgiftsbelagda EU-publikationer (<https://publications.europa.eu/sv/publications>). Om du behöver flera kopior av en gratispublikation kan du kontakta Europa direkt eller ditt lokala informationskontor (https://europa.eu/european-union/contact_sv).

EU-lagstiftning och andra rättsliga handlingar

Rättsliga handlingar från EU, inklusive all EU-lagstiftning sedan 1952, finns på alla officiella EU-språk på EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>).

Öppna data från EU

På EU:s portal för öppna data (<http://data.europa.eu/euodp/sv>) finns dataserier från EU. Dataserierna får laddas ned och användas fritt för kommersiella och andra ändamål.

www.edps.europa.eu

 @EU_EDPS

 EDPS

 European Data Protection Supervisor

